

Nr 49.

Ankom till riksdagens kansli den 1 mars 1940 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående de av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1939 vid dess tjugufemte sammanträde fattade besluten, i vad propositionen hänvisats till statsutskottet.

(3:e avd.)

I propositionen nr 19 har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden den 19 januari 1940, anhållit om riksdagens yttrande angående vissa av den internationella arbetsorganisationens konferens år 1939 vid dess tjugufemte sammanträde antagna konventionsförslag och rekommendationer.

Vid ifrågavarande sammanträde, som hölls i Genève under tiden 8—28 juni 1939, antogs fyra konventionsförslag och tio rekommendationer, vilka i svensk översättning bifogats propositionen såsom bilagor A—N. Av rekommendationerna avse en (nr 57) yrkesutbildning och en (nr 60) lärlingsväsendet, vilka båda hänvisats till statsutskottets behandling. I övrigt har propositionen hänvisats till lagutskott. (Se andra lagutskottets utlåtande nr 6.)

I fråga om verkställighet av konferensens beslut stadgas, att varje medlem av organisationen skall vara förbunden att inom ett år från avslutandet av ett konferenssammanträde underställa därå antagna rekommendationer och konventionsförslag den eller de myndigheter, till vilkas kompetensområden respektive frågor höra, för deras omgestaltande till lag eller vidtagande av andra åtgärder. Om det till följd av exceptionella omständigheter är omöjligt att fullgöra nyss berörda förpliktelse inom ett år, skall den fullgöras snarast möjligt och under intet förhållande senare än 18 månader från sammanträdet avslutande. Därest en rekommendation ej leder till någon lagstiftningsåtgärd eller annat åtgörande för dess genomförande eller om ett konventionsförslag icke vinner vederbörande myndighets eller myndigheters bifall, skall respektive medlem av organisationen icke vara underkastad någon vidare förpliktelse med hänsyn därtill.

I propositionen lämnas å sid. 5 en redogörelse för den behandling, som kommit nu ifrågavarande rekommendationer (nr 57 och 60) till del före och under konferensen. Den svenska översättningen av dessa rekommendationer återfinnes å sid. 15—20 samt 33—35 i propositionen, vartill utskottet får hänvisa.

Över rekommendationerna har *delegationen för det internationella social-politiska samarbetet* den 1 december 1939 avgivit yttrande. Däri erinras om att de utredningar, som i vårt land verkstälts rörande vissa hithörande spörsmål, numera visserligen vore i huvudsak slutförda men att några definitiva beslut beträffande de förslag, i vilka utredningarna resulterat, ännu ej föreläge. I detta sammanhang ansåg delegationen jämväl förtjäna omnämnas, att den av svenska arbetsgivareföreningen och landsorganisationen i Sverige tillsätta s. k. arbetsmarknadskommittén upptagit frågan om tillskapande inom arbetsförhållandet av bättre förutsättningar för en effektiv lärlingsutbildning. För utredning av denna fråga och framläggande av förslag till dess lösning hade nämnda kommitté även tillsatt en subkommitté, sammansatt av sakkunniga representanter för organisationerna å ömse sidor. Med hänsyn till vad sålunda anförts ansåg sig delegationen icke kunna förorda vidtagande för närvarande av några särskilda åtgärder med anledning av ifrågavarande rekommendationer. Då dessa emellertid obestriddligen innehölle en mångfald välmotiverade regler och grundsatser, syntes det vara önskvärt, att rekommendationerna ägnades tillbörligt beaktande vid den fortsatta utformningen av yrkesutbildningen och lärlingsväsendet här i Sverige.

Departementschefen har för egen del funnit, att i nu ifrågavarande rekommendationer otvivelaktigt givits uttryck åt en mängd synpunkter av stort värde, vilka borde beaktas under det i vårt land pågående arbetet med utformning av en lämplig yrkesutbildning och ordnandet av ett ändamålsenligt lärlingsväsende. Anledning att för närvarande vidtaga några särskilda åtgärder med föranledande av rekommendationerna synes honom emellertid icke föreligga.

Utskottet.

Utskottet ansluter sig till departementschefens uppfattning, att skäl icke föreligga att för närvarande vidtaga några särskilda åtgärder i anledning av de rekommendationer, varom nu är fråga. Utskottet utgår därvid från att de synpunkter, som kommit till uttryck i dessa rekommendationer, må beaktas vid den fortsatta behandlingen i vårt land av spörsmålen rörande yrkesutbildningens och lärlingsväsendets ändamålsenliga ordnande.

Under återopande av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av förevarande proposition, såvitt densamma hänvisats till statsutskottet, måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t meddela, att riksdagen för sin del ansluter sig till föredragande departementschefens i statsrådsprotokollet över socialärenden den 19 januari 1940 uttalade uppfattning, att skäl icke föreligga för Sverige att för närvarande vidtaga några särskilda åtgärder i anledning av de rekommendationer angående yrkesutbildning och lärlingsväsen, som lämnats av internationella arbetsorganisationens konferens år 1939.

Stockholm den 1 mars 1940.

På statsutskottets vägnar:

ANDERS RÅSTOCK.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit
från första kammaren: herrar *Gustafsson* i Benestad, *Nilsson* i Malmö,
Asplund, *Andersson* i Fältenborg, *Andrén*, *Ström* i Lidköping, *Lindström*, *Bäck-*
lund, *Nisser*, *Boman*, friherre *De Geer* och *Sandorf*; samt

från andra kammaren: herrar *Råstock*, *Jansson* i Falun, *Magnusson* i Skövde,
Törnkvist, *Svensson*, *Eriksson* i Stockholm, *Persson* i Falla, *Jonsson* i Eskilstuna,
Lindberg i Umeå, *Andersson* i Södergård, *Åqvist* och *Viklund*.